

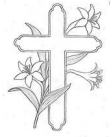
Budavári Hírmondó

Budavári Evangélikus Egyházközség Hírlevele

XXIV. évfolyam 2019/1. szám **Böjt-Húsvét**

„Minden erőnk abban van, ha Krisztus húsvéti győzelmét csakugyan a szívünkre vesszük és rendíthetetlenül hisszük. – Mert a halál eltűnik, nemcsak Krisztus győzelmében, hanem a miénkben is, minthogy a mi hitünk által és a mi hitünkben mi is győzünk.”

Luther Márton: *Jer, örvendjünk, keresztyének! – Értekezés a keresztyén ember szabadságáról*

„Szemem állandóan az Úrra néz.” (Zsolt 25,15.)

**„Aki az eke szarvára teszi a kezét, és hátratekint,
nem alkalmas az Isten országára.” (Lk 9,62.)**

Jól vigyázz kicsi szem mit figyelsz... így szól egy gyermekdal. S valóban, rengeteg látnivaló van a világunkban. Sok olyat is kénytelenek vagyunk nézni, s látni, amit egyáltalán nem kívántunk beengedni személyes terünkbe. De elének tolakodik. Máskor pedig nagyon kíváncsiak vagyunk, nem szeretnénk lemaradni semmiről, s isszuk magunkba a képi világot. Túlságosan is vizuális lett a világunk. Rengeteg kép fut előttünk másodpercről másodpercre. Még jó, hogy az emberi agynak van egy olyan funkciója, hogy felejt, így a képek egy része törlődik. S ez jó, mert nem bíránk minden látványt a mennyisége miatt feldolgozni. De mégis jól vigyázz, mit figyelsz, mert sok minden megragad, elraktározódik a fejben, a szívben, a lélekben.

Amit megeszel, azzá válsz – mondja egy a táplálkozásra vonatkozó mondás. Amit szellemiekben engedsz magadba, amit nézel, látsz, az is formál. Mit nézel, Testvérem? Mi foglalkoztat, mi érdekel? Izgalmas kérdés. Azt gondoljuk, hogy ártatlan dolog a nézelődés, szemünket csak nem csukhatjuk be. De elfordíthatjuk fejünket, s van helyzet, amikor el kell fordítani a fejünket, be kell csukni a szemünket, nem kell mindent látni, megnézni. Jézus a Hegyi beszédben a törvény magyarázatában ezt mondja: „...aki kíváncsággal tekint egy asszonyra, már paráznaságot követett el vele szívében. Ha jobb szemed visz bűnbe, vágd ki...” (Mt 5, 28-29.) Hát kemény szó ez, és nem ismer kompromisszumot.

Láss, ne csak nézz! - halljuk, mondjuk sokszor a felületes szemlélődés ellentétéként. Valóban: látni több mint nézni. Bámészkodni, nézelődni vagy meglátni a lényegét egészen más dolog. Jól csak a szívvel lát az ember – mondja Antoine de Saint-Exupéry.

Böjt van, s ezek az igék a harmadik böjti vasárnap igéi. Böjt az önmegtartóztatás, valamiről való lemondás ideje. De sokkal inkább a valamire, valakire való fokozott odafigyelés, odafordulás ideje. Jézus is azért ment ki a pusztába, mondott

le ételről, italról, vizuális élményekről, beszélgetésekről, hogy az Atyával legyen, vele találkozzon, még közelebb legyen hozzá, felkészüljön küldetésére. A böjt erre való: egy valakire való fokozott figyelés, az Úrra nézés, az Úrra tekintés. S Őt valóban a szívünkkel láthatjuk.

Nem túlzás az a zsoltárversben, hogy állandóan. Mert valóban így kellene. Az Úrra nézni, rajta keresztül engedni magunkhoz mindent. Megszűrve, átszűrve rajta, hogy tiszta táplálékot kapjunk mi és a mieink. A második, az újszövetségi ige, Jézus szava is a tekintetünket koordinálja. A hátra tekingetés nem hasznos a Krisztuskövetésben. Ha elindulunk ezen az úton ebben a böjti időszakban, ha elhatározzuk, hogy elmélyedünk és megtisztulunk Krisztus keresztútján, nem szabad vissza-visszatáncolni, hátra tekingetni, hogy tegnap hogy is volt. Ez ugyanis eltereli figyelmünket, könnyen letérít az útról.

Jézus a szántás példáját veszi, amely valóban egy szilárd előre figyelést, erős koncentrációt kívánt. Sok mondás található a szemmel, látással kapcsolatban, mutatva, hogy milyen fontos a szemünk világa, s az, hogy mit látunk, nézünk. Ennél azonban még fontosabb, hogy az Úr szeme is mindig rajtunk van. Soha egy percre le nem veszi ró-lunk a szemét. A 385. énekünk, a *Szelíd szemed Úr Jézus* is erről szól. Jézus látja vétkeinket, de a tekintete nem haragos, hanem szelíd. A Passióban Péter tagadása után énekeljük ezt az éneket. Ez a szelíd tekintet Pétert sem ítélte el. Jézus kísért bennünket tekintetével. De ez nem egy feszélyező figyelés, vizslatás. Ez óvó tekintet, ahogyan a szülő kíséri tekintetével a kisgyermeket, s az a gyermeknek biztonságot ad. Ezt a biztonságot nyújtja Jézus tekintete nekünk.

Keressük hát tekintetét, nézzünk rá, nézzünk előre, mert Ő előttünk megy!

Bencéné Szabó Márta

Egy wittenbergi Lipcsében

Ötszáz évvel ezelőtt került sor Luther Márton első nyilvános hitvitájára a szászországi Lipcsében. A disputa helyszínéül a Szakállas György szász herceg birtokában lévő Pleipenburg kastély szolgált 1519. június 27-e és július 14-e között. Fontos megjegyezni, hogy Szászország 1485 során egy választófejedelmi és egy hercegi részre szakadt, így az egymástól mindössze hetven kilométerre lévő Wittenberg és Lipcse egyebek mellett teológiai szempontból is rivalizált egymással.

Az esemény apropóját az adta, hogy a reformátor Andreas Bodenstein, ismertebb nevén Karlstadt, a búcsúkérdésről szóló vitára hívta ki az ingolstadti teológust, Johann Ecket. Tekintettel arra, hogy a filozófiaprofesszor Karlstadt, a görög nyelv docense tisztséget betöltő Melancton Fülöppel és a teológiaprofesszor Lutherrel együtt az akkor alig 17 éves wittenbergi egyetem húzónevei közé tartozott, György herceg lelkesen megragadta a kínálkozó alkalmat a rivális egyetemi város szellemi megsemmisítésére. Wittenberg ugyanis röpké néhány év alatt a Német-római Császárság ősi egyetemeinek szintjére küzdötte fel magát. Luther előadásait például közel négyszáz diák, vagyis a teljes hallgatói létszám kétharmada látogatta. Az „agyelszívás” tehát már a kora újkorban is létező probléma volt, ami ebben az esetben különösen is rosszul érintette a Szakállas György pártfogását élvező lipcsei univerzitást.

Luther július 2-án kapcsolódott be az Eckkel folytatott vitába. Szópárbajaik elsősorban a búcsú és a pápai primátus kérdését érintették, illetve Luther eljutott a zsinatok csalthatalanságának tagadásáig is. Mindezek alapján nem meglepő, hogy az ingolstadti teológus alapvetően azt akarta bizonyítani Lutherről, hogy egész magatartására nézve eretnek. Kettejük vitája jól rámutat a reformátorok és a „pápasták” lényegi felfogásbeli különbségeire is. Utóbbiak számára a pápai bullákat és dekretálisokat tartalmazó kánonjogi gyűjtemény jelentette a zsinórmértéket a hit valamennyi dolgában, sőt, a világi joggal szemben is elsőbbséget élvezett. Ezzel szemben a reformáció képviselői – a humanistákhoz hasonlóan – a „vissza a forrásokhoz” (*ad fontes*) elvet vallották. Luther számára tehát az volt a küldetés, hogy visszatérjen az egyházat oda, ahol lennie kellene; lehántva róla mindent, ami nem vezethető le a Szentírás héber, ógörög és arámi nyelvű, eredeti változatából (*sola Scriptura elv*). Éppenséggel ez adta a wittenbergi egyetem újszerűségét is a maga korában: a latin mellett az ősi bibliai nyelvek tanulmányozását is egyetemi rangra emelték.

Az is jelzésértékű, hogy Luther mintegy fél éve tartó hallgatási fogadalma éppen 1519 nyarán tört meg a nyilvános vitán való részvételével. Ezt a csendes időszakot a kánonjog tanulmányozásának szentelte, és ekkor kristályosodott ki benne a meglévő egyházi intézményrendszerrel szembehelyezkedő álláspontja. A pápai hatalom isteni eredetének és az egyetemes püspöki zsinatok tévedhetetlenségének (*konciliarizmus*) tagadásával egyidejűleg egyedül Krisztust (*solus Christus elv*) tekintette az egyház fejének. Ennek tükrében már a lipcsei disputa felért egy nyílt szakítással a római egyházzal. Utóbbira azonban csak 1521-ben került sor hivatalosan, miután Johann Eck – a Lipcsében összegyűjtött bizonyítékok alapján – eretnekséggel vádolta be Luther Márton X. Leó pápánál.

Érdeemes még szólnunk a vita közvetlen utóéletéről. A tudományosság jegyében a házigazda lipcsei egyetem 24 példányban kinyomtatatta a vita hivatalos jegyzőkönyvét. Ezeket a párizsi Sorbonne Egyetem 24 tagú teológiai bizottságának küldték meg szakvélemény elkészítése céljából, csak hogy a Sorbonne által kért tiszteletdíj akkora összegre rúgott, hogy végül nem lett az egészből semmi. Hasonlóképpen nem volt szükség a lipcsei diákok törjeire és kardjaira, amiket a kor akadémiai szokásainak megfelelően az övükre csatoltak a disputa elfajulásának esetére. Másfelől viszont a nagy horderejű esemény a képekkel illusztrált, szatirikus hangvétellű röpiratok, röplapok elterjedését nagyban előmozdította.

Végül adódik a kérdés, hogy ki volt a vita igazi győztese? Krász Lilla kora újkorász értékelése szerint „a kortársak Ecket ünnepelték, a reformáció későbbi eseményei és az utókor viszont Luthert igazolták. Fogalmazhatunk úgy is, hogy Eck a korszak elvárása és szokásrendje szerint lefolytatott akadémiai disputát nyerte meg, Luther viszont a vitát követő publicisztikai aktivitással a nyilvánosságot.”

Kövecses László

Budavár 1919

Forradalmak kint – forrongás bent

EGYKOR ÉS MOST

Új cikksorozatunkkal gyülekezetünk múltját akarjuk megeleveníteni. De a múltra tekintés sohasem lehet öncélú. Segít meglátni a hibáinkat, meglátatni azt, hogy mi változott. És segít abban is, hogy hálát adjunk a megtett útért, a fejlődésért, és azért, hogy Isten sok-sok emberi gyengeség ellenére megtartja egyházát, s benne gyülekezetünket.

A budavári gyülekezet száz évvel ezelőtti eseményeit nem könnyű rekonstruálni. A presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyvek alapján lehet megpróbálni elsősorban, hiszen a gyülekezet egyéb iratai jórészt áldozatul estek a II. világháború bombázásának. Sztéhlo Kornél 1930-ban megjelent gyülekezettörténete is éppen 1918-ig beszéli el az eseményeket.

Azt mindenesetre lehet tudni, hogy egy veszített világháború után, két forradalom rázta meg az országot, amely területileg is nagyrészt megcsonkult. Azt is tudni, hogy a gyülekezetet belülről mély válság, egy lelkeszválasztás következtében kitört belviszály osztotta meg. Azt azonban nem tudni, hogy a két eseménysor között volt-e valamilyen összefüggés... A lelkek belső nyugtalanságát mennyire okozták a külső események?

45 évig volt Budaváron Scholtz Gusztáv lelkesz, és 12 évig a bányakerületi püspöki tisztséget is betöltötte. Az ő hosszú szolgálata alatt történt a gyülekezet áttelepülése a Dísz térről a Bécsi kapu térre. Scholtz félszázados szolgálata nagyrészt a „boldog békeidőkre” esett, de utolsó éveiben folyt a pusztító világháború.

A gyülekezet tagjai közül többek harcoltak a fronton, volt, aki életét áldozta, volt, aki hadifogságba került. A háború úgy is éreztette hatását, hogy beindult a hadikölcsönjegyzés – amin a gyülekezet és tagjai is sokat veszítettek – és a harangokat is át kellett adni hadicélokra. Az 1917-es négyszáz éves reformációs jubileum ünneplését is beárnyékolta a háború.

Ilyen körülmények között Scholtz Gusztáv 1918-ban – testileg megfáradván – nyugdíjba vonult. A Bányakerületben 1918 őszén utódja – a történeti Magyarországon utoljára megválasztottként – Raffay Sándor pesti magyar lelkesz lett.

A budavári gyülekezet lelkeszi tisztségére két jelölt pályázott: a gyülekezetben hosszabb ideje vallástanárként, segédlelkészként szolgáló Hüttl Ármin, ill. Varsányi Mátyás lelkesz. Előbbi a racionalista teológiai irányzat híve, utóbbi pedig a jó szónoknak számító, tudós lelkesz. Varsányi Raffay püspök másodlelkésze volt, és bírta a püspök támogatását.

A lelkeszválasztás szokványosnak indult, de nem úgy végződött. Már az elején kiderült, hogy a két jelölt érdekében éles választási kampány indult, agitáció folyt egyik, vagy másik mellett. Még a világi, fővárosi sajtóban is jelentek meg a budavári evangélikusok feszültségeiről szóló hírek. Összeállítják a gyülekezet névjegyzékét, ez alapján a választói névjegyzékét. Az 1918. dec. 22-i választásokon Varsányi 556, Hüttl 394 szavazatot kapott. A vesztes fél azonban nem ismerte el vereségét, megóvta az eredményt: ez több mint másfél éves, hosszú, idegőrlő küzdelmet indított el a gyülekezetben.

A feszültségeket jelezte, hogy a gyülekezet első felügyelője, báró Feilitzsch Berthold 1919. januárban lemondott tisztségéről. Ezt követően a jelölt Hüttl Ármin is lemond segédlelkészi állásáról, és jogi aggodalmait hangoztatta a jelölőbizottság határozatai és az adminisztrátor kinevezése ellen. Kaczián budapesti főesperes az átmeneti időre Szűts Gábor kelenföldi vallástanárt bízta meg a budavári gyülekezet adminisztrálásával, átmeneti vezetésével.

Közben 1919. márciusban kikiáltották a proletárdiktatúrát: beszüntették a vallástanítást, a női egyháztagok aktív és passzív választójogot kaptak. A kommunizmus első kísérletének bukása után, szeptemberben helyreállt a társadalom, így az egyház korábbi jogi helyzete.

A gyülekezeti viszály azonban tovább folytatódik: 1920 márciusában Hüttl Ármint felfüggesztették gyülekezeti állásából, de az elemi iskola 2-4. osztálya kéri visszahelyezését. A gyülekezeti konszolidálás 1920. március-áprilisban a tisztikar megválasztásával és beiktatásával indult meg.

Végül 1920. októberben hagyják jóvá a választás eredményét, és iktatják be Varsányi Mátyást a budavári lelkeszi tisztségbe. Varsányi próbálta az ellentéteket simítani, de Hüttl is maradhatott a gyülekezetben, mint vallástanár. A közel kétévi bizonytalanság azonban nem múlt el nyomtalanul a gyülekezet fölött, ahol a feszültségek a két világháború közti időben még fel-fellobbantak.

A gyülekezet elnevezése ekkor még budai egyházközség („Budai Ágost. Hitv. Evangélikus Anyagyház”) volt, hiszen a budai oldal nagy része még idetartozott, csak Óbuda vált 1919-ben önállóvá. A lélekszám 1915-ben 6370, amelyből 1387 volt adózó.

Az erősen fejlődő és a Budavártól elég távoli kelenföldi városrészen megindult az önálló gyülekezetté alakulás. Ennek első állomásaként lelkeszi kör alakult, amelynek segédlelkészévé 1919 márciusában a kelenföldi gyülekezetet szervező Szűts Gábort nevezték ki. A teljes önállóságot Kelenföld 1924-ben nyerte el.

Imahét a Krisztus-hívők egységéért 2019. január 20-27.

Csakis az igazságra törekedj!

A szerkesztőség három kérdést tett fel az ökumenikus imahéten szolgáló lelkészeknek. Az örömmel közölt válaszok erősítsenek bennünket az egységért való imádkozásban!

Mi volt az ökumenikus imahét ajándéka/élménye?

Maklár Ákos (MÁ) – görög katolikus parókus: Több is: az indonéz keresztények „felfedezése”, a Mátyás templomban megélt pap-lelkész barátság megosztása, a kántortalanság testvéri pótlása, a záróvacsora.

Bence Imre (BI): Hálás vagyok az imahétért és az itt szolgáló testvérek lelkületéért. Számomra a sok élmény közül az volt az egyik legfelemelőbb, hogy a Tabáni templomban mi lelkészek vezettük az éneket. Az istentisztelet előtti pillanatokban derült fény arra, hogy nem tud a kántor a munkahelyéről elszabadulni, és nem fog szólni az orgona. Egy pillanatnyi némaság után még a sekrestyében elhatároztuk, hogy taizé-i énekeket fogunk énekelni, amelyek közül sokat a gyülekezet is ismer. Hatan álltunk a templom szentélyében, és pillanatok alatt egy kis kórusra formálódtunk. Különböző felekezetek lelkészei alkottunk egy spontán kórust. Nem szólt az orgona, de az *a capella* felcsendülő énekek hangja betöltötte a templomot. Jó, hogy tudunk együtt énekelni!

Külön örömöm volt az is, hogy a mi gyülekezetünk tagjai azért fáradoztak, hogy a vasárnapi alkalom után a kápolnáinkban legyen egy kis találkozás, szeretetvendégség, beszélgetés. Jó volt ebben is meglátni az evangélikusok ökumené iránti elkötelezettségét.

Bencéné Szabó Márta (BSZM): Az imahéten találkoztam egy 90 éves katolikus nénivel, aki minden este eljött imádkozni az egységért, a Krisztinavárosi katolikus közösségből, Mária néni volt a neve. Az utolsó este már, mint régi ismerősök üdvözöltük egymást. Csodálatra méltó ez a hűség.

Péter Zoltán (PZ): Az ökumenikus imahétnek számomra két kiemelkedő mozzanata volt. Az egyik az, amikor Imsi lelkész kollégámmal együtt a tabáni plébániatemplomban szolgálhattunk, és ott kántor híján mi papok vezettük az éneklést taizé-i énekekkel. Az éneklésben megmutatókozó testvériséget erősítette Illés Dávid református esperes személyes hangú igehirdetése is.

A másik, az imahétzáró vári alkalmunk volt, amelyen a Schütz kórusunk tagjaként szolgáltam. Örültem Csúry István református püspök úr lelki-gondozói jellegű igehirdetésének, a 27. zsoltár alapján, amelyet ízes, partiumi beszédstílusában hallhattunk. Áldott ötlet volt az áldásosztás, amelyet nagyon sokan kértek, köztük én is. Molnár Péter

református kollégámhoz álltam sorba áldásért, hiszen vele együtt végeztem 2017-ben a Mentálhigiénés lelkigondozó szakon. Örömteli volt az istentisztelet utáni vendéglátásunk népes ökumenikus se-reglete és a testvérekkel való beszélgetés lehetősége. Köszönet a vendéglátást előkészítő asszonyok szorgalmáért és ötleteiért!

Mit tennének másként?

MÁ: Az igehirdetések hosszát előre egyeztetném (max. 15–20 perc). Mindig felekezetenként adnám a záró áldást.

BI: Hát, nehéz ezt megfogalmazni, de talán komolyan végig kellene gondolni, hogy ezen – tényleg csupán ezen – a héten nem lehetne-e katolikus testvéreink miserendjét megváltoztatni. Ez, tudom, nem rajtam múlik, de mindig egyfajta szomorúsággal tölt el, amikor az ökumenikus imaalkalmat azért kell rövidre fogni, mert utána mise következik; s az is, amikor azt tapasztalom, hogy a misére érkezők az imaalkalom közben töltik meg a templomot.

BSZM: Több más felekezetű testvérrel ismerkednék meg, ahogy a 90 éves Mária nénivel.

PZ: Jó az egyfajta interaktivitásra törekvés. A vendéglátó gyülekezet taníthatna meg egy szép éneket, vagy egy egyetemesen vállalható imát a hozzájuk látogató testvéreknek. Így is megismertette egymással lelki kincseinket.

Mit üzennek az olvasóinknak?

MÁ: A következő 51 hétben éljük az ökumenikus közösséget jó tettekkel, látogatásokkal, egymásért végzett imádságokkal. Ügyeljünk a más felekezetről mondott szavainkra, kritikánkra és véleménymegosztásainkra. Ha így élünk, akkor szívből fogjuk vágni a következő imahetet 2020-ban!

BI: Elsősorban azt, hogy ilyenkor olyan jó megélni evangélikus nyitottságunkat! És aki csak tud, vegyen részt az egyház megerősödéséért és a hit egységéért való imádkozásban!

BSZM: Minél többen vegyünk részt ebben a közös imádságban!

PZ: Igei üzenettel élnek: „*Ne vesztítsétek el tehát bizalmatokat, amelynek nagy jutalma van.*” (Zsid 10,35)

Ferencek és a sandák

EGY HÍRSZERKESZTŐ GONDOLATAI

Illisz László presbiterünk foglalkozását tekintve hírszerkesztő az Info Rádiónál. Naponta ezernyi hírrel találkozunk. Vállalta, hogy időnként a Hírmondóba egy-egy egyházzal kapcsolatos cikkről megfogalmazza a gondolatait. Fogadják szeretettel írását!

Ferenc pápa február 3-5. között hivatalos látogatást tett Abu-Dzabiban, az Egyesült Arab Emírségek fővárosában. Így szólt szikáran a katolikus egyház fő legutóbbi apostoli látogatásáról szóló hír. Járt ő már sokfelé, legyinthet a kevésbé tájékozott hírfogyasztó, ám ha jobban belegondol, rádöbben, hogy ez a három nap korántsem nevezhető egy szokványos „államfői” látogatásnak, nem is szólva arról, hogy üzenete messze meghaladja hétköznapi politikai szintjét és színvonalát.

Amúgy nem ő volt az első Ferenc, aki arra ragadtatta magát, hogy érdemi és a szeretetre, kölcsönös tiszteletre és megértésre alapuló párbeszédet kezdjen a muszlimokkal. Assisi Szent Ferenc 1292-ben, megélve a legalább ötezer keresztes harcos életét követelő, Damietta erődje ellen vívott rettentő, és kudarcba fulladt ostromot, egy merész döntést hozva átlépett az ellenség, vagyis a muszlimok területére, s hagyta, hogy elfogják. „*Az Úr adjon neked Békét!*” – az a régi Ferenc így köszöntötte Malik al-Kámil egyiptomi szultánt, aki – a krónikák szerint – egy-egy aranyat adott minden elébe hozott fejért, melyet keresztény nyakáról csaptak le.

Ferenc úgy érvelt, hogy ha a szultán és követői az Evangélium nyomán Krisztus tanítását követik, akkor közösen véget vethetnek a muszlimokat és keresztényeket egyaránt megnyomorító, végeláthatatlannak tetsző keresztes háborúknak. Ferenc oly erővel, ugyanakkor a rá jellemző rendkívüli szelídséggel beszélt az Úr igazságáról, hogy a szultán – bár békét akkor még nem kötött – végül nem ütette le a fejét, hanem visszaküldte az övéi közé, talán érezve, hogy aki előtte áll, az nem csupán egy a többi keresztény közül.

Úgy gondolom, ilyen ez a mostani Ferenc is, nem csupán egy a többi keresztény közül. Mondhatnánk, persze, hiszen ő a római pápa, ám ez a tény önmagában még kevés volna ahhoz, hogy kiemeljük őt az elmúlt évszázadokban szolgált, többi katolikus egyházfő közül.

Ferenc pápa egy olyan korban ül Szent Péter trónján, amikor a politika egymásnak feszíti az embereket, népeket. Olyan erők, politikai irányzatok vannak feljövőben Európában, és néhol a világ más részein is, melyek úgy szilárdítják meg hatalmukat, hogy egyesekre bűnbakként rámutatva, szembefor-

dítják egymással az embereket, majd ebben a helyzetben mutatják fel önnön fontosságukat, nélkülözhetetlenségüket, mondván, ha én nem védelek meg a fenyegető veszedelemtől téged, választópolgár barátom, akkor végképp elvesztél.

És persze nem is minden alap nélkül teszik ezt. A sajtó nap mint nap tudósít vallási fanatikusok, többnyire szélsőséges muszlimok által elkövetett bűncselekményekről, olyan vérengzésekről, melyeket Allah nevében követnek el. Ezek tények. Ugyanakkor tény az is, hogy a sajtó egy végtelenül összetett, az éppen regnáló hatalom erővonalaival mindenkor átszótt rendszer, amely éppen úgy alkalmas a tájékoztatásra, mint a manipulálásra. Tetheti azt, hogy közli a szikár tényeket és a következtetések levonását meghagyja az olvasónak. Ugyanakkor képes arra, hogy a tények tendenciózus csoportosításával felfesse a gyanútlan olvasó elé az annak idején Samuel Huntington által felvázolt, civilizációk végső összecsapásának vérgőzös vízióját. Ha ilyen tesz a sajtó, akkor azt okkal teszi, azért cselekszik így, mert valakinek, egy jól körülírható politikai érdekcsoportnak igyekszik használni.

Ez a mostani Ferenc abban is rokona annak a régebbi Ferencnek, hogy kizárólag az embereknek, minden embernek egyformán akar használni. Szembelyezkedve a hétköznapijainkat mindinkább átszövő gyűlölettel elmegy a muszlimok földjére, és azt mondja: „*a vallásos cselekedetet folyamatosan meg kell tisztítani a visszatérő kísértéstől, hogy ellenségként és ellenfélként bélyegezzen meg másokat.*”

A vallási tolerancia és a vallásszabadság tiszteletben tartása, a diszkrimináció tilalma, a különböző egyházak szent helyeinek kölcsönös tisztelete olyan egyetemes parancs, amely mindannyiunkra érvényes – jelentette ki az Ahmed al-Tajeb sejjkel, a szunnita iszlám tekintetében irányadó szellemi központnak tekintett, kairói Al-Azhar nagymecset imámjával közösen fogalmazott nyilatkozatában a pápa.

Vagy együtt építjük a jövőt, vagy nem lesz jövő. Ezzel a súlyos mondattal foglalta össze a keresztény-muszlim, s általában ez emberek közötti megbékélés tétjét Ferenc pápa.

A megosztottság a történelem folyamán még soha nem vitte előre a közösségeket, kizárólag azokat segítette, akik saját hatalmi érdekeiknek megfelelően szembefordították egymással a társadalmi csoportokat.

Ezek a jó Ferencek olyan példát adnak, ami – hitem szerint – bőven túléli majd a sanda szándékokat, és persze magukat a sandákat, akik hintve a gyűlölet mérgét, éket vernek közénk.

I. L. L.

Eseménynaptár – 2019. Böjt-Húsvét**Március 3. vasárnap
Ötvened vasárnap**

Istentiszteletek a szokott rendben.

- 16.00** – Családos délután – „*Ragaszkodjatok szívből az Úrhoz!*” – Kisgyermekes és hit-tanos családok interaktív istentisztelete. Utána kötetlen beszélgetés és süteményezés.
- 18.00** – Orgonazenés áhítat, orgonál: *Bán István*, műsoron Lübeck, Krieger és Bach művei

Március 5. kedd

- 18.00** – Bibliaóra
19.00 – Presbiteri gyűlés

Március 9. szombat

- 10.00** – Egyházmegyei hittanverseny a Budavárban

Március 10. vasárnap**Böjt 1. vasárnapja – Invocavit**

Istentiszteletek a szokott rendben.

- 18.00** – Ifjúsági zenés istentisztelet – Igét hirdet: *Kazakov Krisztián*, teológushallgató
- 19.00** – Fészekrakó kör – házasságra készülő fiatalok és fiatal házaspárok köre
Téma: „*Pecsétet a szívedre, pecsétet a karodra...*”, A házasság az intimitásban és nyilvánosság előtt

Március 11. hétfő

- 19.00** – Budavári Evangélikus Szabadegyetem
Zászkalácsky Zsuzsa művészettörténész:
Lukas Cranach, a reformáció keresztapja.

Március 13. szerda

- 19.00** – Fügefafa – Felnőtt keresztségre, konfirmációra készülők és fiatal-, közepgenerációhoz tartozók alkalma a Sára-teremben.
Téma: *A képmutatás ellen*

Március 17. vasárnap**Böjt 2. vasárnapja – Reminiscere**

Istentiszteletek a szokott rendben.

Március 21. csütörtök

- 19.00** – Bach Mindenkinnek Fesztivál
„Főtemplomok és orgonistái” No.2
Bán István (Budavári ev. templom)
Bódi Tamás (Kálvin téri ref. templom)
Kováts Péter (Esztergomi Bazilika):
műsoron J. S. Bach művei

Március 24. vasárnap**Böjt 3. vasárnapja – Oculi**

Istentiszteletek a szokott rendben.

- 15.30** – Bach Mindenkinnek Fesztivál
Az „Új Generáció” orgonahangversenye
Lévai Kamilla, Patai Rebeka,
Péter Veronika Anna, Radnai Tamás:
műsoron J. S. Bach művei

Március 25. hétfő

- 19.00** – Férfikör – Téma: *Tényleg adós vagyok?*
Gondolatok az Istennel való kapcsolatáról, a „vétkes adósságról”, a magunkban forgatott indulatokról és a megbocsátásról.

Március 23. szombat

Egyházközségek elnökségeinek találkozója Albertiben.

Március 27. szerda

- 19.00** – Fügefafa – Felnőtt keresztségre, konfirmációra készülők és fiatal-, közepgenerációhoz tartozók alkalma a Sára-teremben.
Téma: *A kincsem helye*

Március 29–31.**Gyülekezeti hétvége****Balatonszárszón****Békesség! Békesség!**

Áhítatok, izgalmas játékok, közös éneklés, beszélgetések. Előadást tart: *Gáncs Péter* ny. püspök, gyülekezetünk egykori segédlelkésze.
Szeretettel várunk minden korosztályt.

Jelentkezés **2019. március 24-ig** a Lelkészi Hivatalban, vagy a honlapunk kapcsolat oldaláról (budavar.lutheran.hu/contact) elküldött levéllel, vagy e-mailen (budavar@lutheran.hu).

Március 31. vasárnap**Böjt 4. vasárnapja – Laetare**

Istentiszteletek a szokott rendben. A 11 órakor kezdődő istentisztelet után gyülekezeti kávézás lesz.

Április 2. kedd

- 18.00** – Bibliaóra
19.00 – Képviselőtestületi gyűlés

Április 7. vasárnap**Böjt 5. vasárnapja – Judica**

Istentiszteletek a szokott rendben.

- 16.00** – Családos délután – „*Krisztusi lelkülettel*” – Kisgyermekes és hittanos családok interaktív istentisztelete.
- 18.00** – Orgonazenés áhítat, orgonál: *Bán István*, műsoron Buxtehude, Kerll és Bach művei

Április 8. hétfő

- 19.00** – Budavári Evangélikus Szabadegyetem
Krähling János tanszékvezető egyetemi tanár: *Az „emlékezet” helyei – evangélikus identitás az építészetben.*

Április 10. szerda

- 19.00** – Fügefafa – Felnőtt keresztségre, konfirmációra készülők és fiatal-, közepgenerációhoz tartozók alkalma a Sára-teremben.
Téma: *Az ítélekezésről*

Április 12. péntek

- 16.00** – Ökumenikus keresztút
Meditatív, imádságos séta a Tabánban
Találkozás a Horváth-kertben.

Egyházközségi vendégszoba van a Fortuna u. 25-ben. Használatáról érdeklődni *Bencéné Szabó Márta* lelkésznél lehet a +36-20-824-3057 számon.

Április 14. vasárnap
Böjt 6. vasárnapja
Virágvasárnap – Palmarum

Istentiszteletek a szokott rendben.

- 18.00** – Ifjúsági zenés istentisztelet
 Igét hirdet: *Bányai Tamás* teológus
19.00 – Fészekrakó kör – házasságra készülő fiatalok és fiatal házások köre
 Téma: „*Erős szeretet*” – A szeretet formálódása és szintjei

Április 15-21. Nagyhét

Máté evangélistával a keresztúton
Nagyheti evangelizáció

Minden este **18.00 órakor** igehirdetés lesz a templomban. Igét hirdet: *Bence Imre*

Április 15. hétfő

Hol van a mi kakasunk?

Április 16. kedd

A passió Júdása – Júdás passiója

Április 17. szerda

Jó hír a bűnösnek!

Április 18. Nagycsütörtök

Úrvacsora szerzésének ünnepe
 Igét hirdet: *Dr. Fabiny Tamás*
 Lábmosás liturgiája

Április 19. Nagypéntek

Istentiszteletek a szokott rendben.

Budavárban:

- 9.00** – Igét hirdet: *Bencéné Szabó Márta*
11.00 – Igét hirdet: *Péter Zoltán*
18.00 – Igét hirdet: *Bencéné Szabó Márta*

Budagyöngyén:

- 9.00** – Igét hirdet: *Péter Zoltán*

Április 21. vasárnap
Húsvét ünnepe

Istentiszteletek a szokott rendben.

Budavárban:

- 5.00** – Feltámadás liturgia, A hajnali feltámadás istentiszteleten a Schütz Kórus szolgál.
 Igét hirdet: *Dr. Fabiny Tamás*
 Húsvét reggeli gyülekezeti kávézás
9.00 – Igét hirdet: *Péter Zoltán*
11.00 – Igét hirdet: *Bence Imre*
18.00 – Igét hirdet: *Péter Zoltán*

Budagyöngyén:

- 9.00** – Igét hirdet: *Bence Imre*

Április 22. hétfő
Húsvét második napja

Budavárban:

- 9.00** – Igét hirdet: *Bencéné Szabó Márta*
11.00 – Igét hirdet: *Péter Zoltán*
18.00 – *AZ ESTI ISTENTISZTELET ELMARAD*

Budagyöngyén:

- 9.00** – Igét hirdet: *Péter Zoltán*

Felhívjuk beteg vagy idős testvéreink figyelmét, akik a húsvét ünnepeére készülve szeretnének otthonukban úrvacsorával élni, hogy telefonon, vagy a gyülekezeti honlapon, a szolgálatok/látogatás menüpont alatt található úrlapon keresztül egyeztetethetnek időpontot, és a lelkészek szívesen meglátogatják őket.
 Telefon: +36-1-356-9736 (hétfőtől-péntekig 9–13 óra között), vagy <http://budavar.lutheran.hu>

Cselekvő szeretet

Kedves Testvérek!

Gyülekezetünkben régóta hagyomány, hogy a húsvét előtti hetekben meglátogatjuk rászoruló és rég nem látott idős testvéreinket. Kérjük, ha környezetében tud olyan evangélikus testvérről, aki kora vagy betegsége miatt nem tud eljárni templomunkba, alkalmainkra, jelezze felénk.

Mindenkit várunk **április 2-án, kedden 16.00** órától a kápolnába, a húsvéti csomagok elkészítéséhez, és olyan testvérek jelentkezését is, akik a húsvét előtti hetekben szívesen meglátogatnának egy-két idős testvérünket. Kérem, ha észrevételük vagy kérdésük van, hívják bizalommal a Lelkeszi Hivatalt, vagy személyesen engem.

„*Tárjátok ki ti is szíveteket.*” (2Kor 6,13b)

Bajnóczi Ilike +36-20-824-5375

Máltai Szeretetotthon

A Diakóniai Munkacsoport havi egy alkalommal, szerdánként 14–15 óra között áhítatot tart a Máltai Szeretetotthonban. Újabb szolgálatot végző testvérek jelentkezését várják.

Bajnóczi Ilike +36-20-824-5375

Április 24. szerda

- 19.00** – Fügefa – Felnőtt keresztségre, konfirmációra készülők és fiatal-, közégenerációhoz tartozók alkalma a Sára-teremben.
 Téma: *Aranyszabály*

Április 26-28.
péntek délutántól vasárnapig
Egyházmegyei konfirmandus találkozó
 Piliscsabán a Béthel Belmissziói Központban

Április 28. vasárnap

Húsvét utáni 1. vasárnap

Fehérvasárnap – Quasimodo geniti

Istentiszteletek a szokott rendben. A 11 órakor kezdődő istentisztelet után gyülekezeti kávézás lesz.

Április 29. hétfő

- 19.00** – Férfikör – Téma: *Mi van a zebben?*
 Gondolatok a férfiak leleményességéről és az örök élet kérdéséről, a gyűjtésről, felhalmozásról és Isten országának kincseiről.

Május 1. szerda
Gyülekezeti piknik

10.00 – 16.00 között Madocsai család telkén.

Áhítat, közös játékok, beszélgetések

bográcsozás, sütemény kóstoló és verseny

Jelentkezés **2019. április 20-ig** a Lelkeszi Hivatalban vagy e-mailen (*budavar@lutheran.hu*).

Május 5. vasárnap
Húsvét utáni 2. vasárnap
A Jó Pásztor vasárnapja
Misericordia Domini

Istentisztelet a szokott rendben.

16.00 – Családos délután, interaktív istentisztelet kicsiknek és nagyoknak

18.00 – Orgonazenés áhítat
orgonál: *Kecskés Mónika*

Május 7. kedd

18.00 – Bibliaóra

19.00 – Presbiteri gyűlés

Május 8. szerda

19.00 – Fügefa – Felnőtt keresztségre, konfirmációra készülők és fiatal-, közepgenerációhoz tartozók alkalma a Sára-teremben.
Téma: *A belső szoba titka*

Május 11. szombat
Egyházkerületi nap – Cegléd

Előzetes jelentkezés a Lelkeszi Hivatalban.

Május 12. vasárnap
Húsvét utáni 3. vasárnap – Jubilate

Istentisztelet a szokott rendben.

A 11.00-kor kezdődő istentiszteletre várjuk a jubiláló konfirmandusokat, akiket személyes áldásban részesítünk! Az istentisztelet után gyülekezeti kávézás lesz.

18.00 – Ifjúsági zenés istentisztelet a Budavári Gospel Kórus szolgálatával

Igét hirdet: *Fabiny Márton* teológus

19.00 – Fészekrakó kör – házasságra készülők fiatalok és fiatal házaspárok köre

Téma: „*A magam szőlőjére magamnak van gondom*” – A házasság ápolása, „gyomtalánítása”, konfliktuskezelés

Május 13. hétfő

19.00 – Budavári Evangélikus Szabadegyetem *Kónya Imre* az első szabadon választott parlament frakcióvezetője, majd belügyminisztere: *30 éves a rendszerváltozás.*

Május 18. szombat

Gyülekezeti kirándulás

Május 19. vasárnap

Húsvét utáni 4. vasárnap – Cantate

Istentisztelet a szokott rendben.

Május 22. szerda

19.00 – Fügefa – Felnőtt keresztségre, konfirmációra készülők és fiatal-, közepgenerációhoz tartozók alkalma a Sára-teremben.
Téma: *Biztos alapokon*

Május 25. szombat

I. kerületi felekezeti focibajnokság

19.00 – Balás István emlékkoncert

A Fóti Mandák Kórus egykori vezetője emlékére a kórus tagjai adnak koncertet

Május 26. vasárnap

Húsvét utáni 5. vasárnap – Rogate

Istentisztelet a szokott rendben. A Német-ajkú Gyülekezet 25 éves jubileuma miatt a gyülekezeti kávézás elmarad.

Május 27. hétfő

19.00 – Férfikör – Téma: *Mennyire elviselhető?*
Beszélgetés az Isten türelméről, arról, hogy mikor vagyunk készek a változásra.

Május 30. csütörtök

Mennybemenetel ünnepe

Istentisztelet a templomban **11.00** és **18.00** órákor.

Június 2. vasárnap

Húsvét utáni 6. vasárnap – Exaudi

Istentisztelet a szokott rendben.

Június 4. kedd

18.00 – Bibliaóra

19.00 – Presbiteri gyűlés

Filmnéző-kör

„házigazda”: Péter Zoltán

Mindig **18.30-tól**, beszélgetéssel kb. 21-21.30-ig tart. Helye: Táncsics M. u. 28. alagsor vagy Fortuna u. 25. Sára-terem. (filmváltás lehetséges):

március 18. *Ne engedj el!*

(brit disztópikus romantikus dráma, 104 perc, 2010)

április 29. *Mária Magdolna*

(angol dráma, 120 perc, 2018)

május 20. *Everest*

(amerikai-izlandi-angol dráma, 121 perc, 2015)

Hittantábor – időpont és helyszínváltozás

A nyári ifjúsági, hittanos és családos táborunkat

2019. június 30 – július 6. között tartjuk

Csemőn, a Tamás tanya nevű táborhelyen!

Kisgyermekes családokat, hittanos gyermekeket, és konfirmált fiatalokat szeretettel várjuk a táborunkba! Részletekről később adunk tájékoztatást.

Kérjük, hogy az adóbevalláskor gondoljon alapítványunk működésére és az Evangélikus Egyházra, bátorítsa ismerőseit is a 2 x 1% felajánlására!

A Magyarországi Evangélikus Egyház kódja: **0035**

A Budavári Evangélikus Gyülekezet

Alapítvány adószáma: **18007545-1-41**

A felajánláshoz szükséges formanyomtatvány a NAV honlapjáról letölthető, illetve a templom bejáratánál – kitöltve – megtalálható!

Köszönettel: az **Alapítvány Kuratóriuma**

A Sára-terem alkalmas családi programok, születésnapok és egyéb alkalmak megtartására. Örömmel állunk ezzel is a gyülekezet tagjai rendelkezésére. Érdeklődni *Kovács Kata* hitoktatónál lehet a +36-20-824-9031 telefonszámon.

Farsangi délután a Budavárban

Február, böjtelő hava a farsangi multságok, mókázások ideje. Ebből a vigasságból idén sem akartak kimaradni gyülekezetünk legifjabb, ifjabb és élte-sebb tagjai. Jó előre megindult a farsangi napunk szervezése, hogy mindenki, kicsitől a nagyig kivehesse részét a mulatságból.

A közösségi termeink előkészítve, feldíszítve vár-ták a gyerekeket és az őket kísérő szülőket, nagyszü-lőket. Ahogy végigtekintettünk a jelmezbe öltözött kompánián, láttuk, hogy többen, akik eddig minden évben itt voltak a jelmezbemutatón, hiányoznak. Mégsem kesereghettünk sokáig afölött, hogy az influ-enzajárvány ágyba parancsolt kis farsangolóink közül jónéhányat, mert megkezdődött a csillogó szemű, mosolygós gyerekek jelmezes felvonulása. Az ap-rócska jegesmedvelányt délceg autószerelő, a Rubik-kocka forgatás világbajnokát hercegnő, a pöttöm tu-lipánt hegymászó, a jó boszorkányt (milyen pompás télűző seprűje volt!) Péterkék csoportja, a cicalányt Zsombi egy egész állatkertnek öltözve követte. Tün-dérek, Romi hercegnő, karatebajnok, „anyuka”, bale-rina, focista, tornászlány, lovasoktató csatlakoztak a vidám maskarás menethez. Imsi lelkészünk, mint a farsangi délután házigazdája, alaposan megforgatta, megénekeltette a jelmezeseket.

Az ifjúsági teremben üdítő, szalagos fánk és vá-logatott, édesanyák és nagymamák sütötte finomsá-gok fogadták a gyerekeket, felnőtteket. A sütemények végigkóstolása után következett az Eszter-lánc trió koncertje. Kárász Eszter társaival fergeteges hangul-atot teremtett, megtáncoltatta, megneveltette az egész díszes társaságot. Jókedvünk majd szétvetette a „házat”.

A koncertet követő tombola-sorsolás az izgalmas várakozás mellett – vajon kihúzzák-e a számomat? – sok vidám percet is hozott. Ki iskolás létére babajá-tékot, ki fiúként mutatós kislányridikült nyert, de se-baj, jó lesz a kis testvérnek! A nyeremények bőségéért köszönet az ajándékozóknak!

A kezdeti kishitűségünk ellenére a farsangi na-punkon – előző években jóval többen voltak, idén „csak” ötvenen – igazán bensőséges, családias együtt-létet élhettünk át. Magunk elé vehettük volna, amit az Úr mondott: *Ne aggódalmaskodjál!*

Samu Pirocska

Kívánunk szép, békésen és boldogan átélt Húsvéti Ünnepet minden Testvérünknek!

Az asszonyokat pedig így szólította meg az an-gyal: „Ti ne féljetek! Mert tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek. Nincsen itt, mert feltámadt, amint megmondta. Jöjjetek, nézzétek meg azt a helyet, ahol feküdt.” (Mt 28, 5-6)

A Biblia egyik leggyakrabban elhangzó mon-data: *Ne félj!* A mindennapokban feladatainkat, gondjainkat végigkíséri, hogy félünk attól, ami tör-ténni fog. Kérdéseket teszünk fel nap mint nap: vajon helyesen cselekszem-e, odafigyelek-e, meghallom-e, jól teszem-e? Minden egyes kérdésnél Isten emlékez-tet bennünket arra, hogy imádkozva és bizalommal Ófelé kell fordulnunk.

A böjti elcsendesedésben, igeolvasás során Jézus életét megismerve számos példát találhatunk, amit követhetünk. Lukács bátorítása is erről szól: *„Nektek pedig még a hajatok szálai is mind meg vannak szám-lálva. Ne féljetek, ti sok verébnél értékesebbek vagy-tok!” (Lk 12, 7).*

A félelem abban a bizonyosságban oldódhat fel, amit Jézus váltságában kap az ember. Gyülekezetünk közösségében is azért imádkozzunk, hogy félelmeink fölött ő munkálja lelkünket, engedjük, hogy bűnbo-csátó kegyelmével érintse meg életünket, hogy ne-künk is szólhasson a *Ne félj!*

Szeretettel és bizalommal forduljunk Jézus és egymás felé a mindennapokban.

Ezzel kívánunk gyülekezetünk minden tagjának szeretetben megélt elcsendesülést a böjti időszakban, legyünk ne csak szemlélői, hanem feltétel nélküli kö-vetői az élő Jézus Krisztusnak.

A gyülekezet elnöksége és presbitériuma

Luther Márton: Így imádkozzál! – Miatyánk (2. részlet)

VEDD ÉS OLVASD

A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma!

Uram Istenem, édes Atyám! Áldj meg mulandó földi életünkben. Adj kegyelmesen áldott békességet. Őrizz meg háborútól és békétlenségtől. Adj uralkodóknak üdvöt, ellenségei ellen jó szerencsét, adj neki bölcsességet és értelmet, hogy birodalmát baj nélkül, szerencsével igazgassa. Adj minden királynak, fejedelemnek és felsőbbségnek jó szándékot és jóakaratot, hogy országunkat és népünket békességgel és a törvény rendje szerint igazgassák. Add meg minden rendű és rangú embernek: polgárnak és parasztnak, hogy kegyesek legyenek s egymás iránt szeretetet és hűséget tanúsítsanak. Adj kedvező időjárást, és add meg a föld termését. Vedd oltalmadba házunkat, földünket, feleségünket, gyermekünket. Segélj engem, hogy családomat helyesen igazgassam, s keresztényhez illően gondozzam s neveljem. Állj ellene az ördögnek s valamennyi gonosz angyalnak, és gátold meg őket abban, hogy minékünk ártsanak. Ámen.

Bocsásd meg a mi vétkeinket, amint mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek!

Uram Istenem, édes Atyám! Ne szállj perbe velünk, hiszen egy élő sem igaz előtted. Ne ródd fel bűnül nekünk, hogy mi sajnos sokszor hálátlanok vagyunk kimondhatatlan testi-lelki jótéteményeidért, s hogy naponta sokszor megbotlunk és vétkezünk, többször, mint azt tudnánk vagy észrevennénk. Ne azt nézd, hogy igazak vagy gonoszok vagyunk-e, hanem tekints végtelen irgalmassággal, amelyet Krisztusban, szerelmes Fiadban ajándékoztál nekünk. Bocsásd meg minden ellenségünknek és mindazoknak, akik bennünket bántanak, vagy velünk igazságtalanul cselekszenek; amint mi is szívünk szerint megbocsátunk nekik. Hiszen saját maguknak okozzák a legnagyobb bajt, mert haragra ingerelnek téged az ellenünk elkövetett bántalmazásukkal. Ugyan mit használna nekünk az ő pusztulásuk? Sokkal inkább azt kívánjuk, hogy velünk együtt ők is üdvözljenek. Ámen. Aki pedig úgy érzi, hogy nem tud megbocsátani, könyörögiön kegyelemért, hogy meg tudjon bocsátani.

Ne vígy minket kísértésbe!

Uram Istenem, édes Atyám! Tarts meg bennünket igédben és szolgálatodban bátornak, elevennek, buzgónak és szorgalmasnak, nehogy elbízuk magunkat, nehogy lustán, tétlenül éljünk, mintha már célhoz értünk volna. Őrizz, hogy az ördög ránk ne rontson, meg ne ejtsen, és el ne vegye tőlünk ismét a te drága igédet, se viszályt, se eretnokséget ne támasszon közöttünk, se pedig testi-lelki bűnökbe, s gyalázatba ne keverjen. Adj Lelked által erőt és bölcsességet, hogy az ördögnek hősieen ellenálljunk, és miénk legyen a győzelem. Ámen.

De szabadíts meg minket a gonosztól!

Uram Istenem, édes Atyám! E nyomorult élet tele van jajjal-bajjal, veszedelemmel és bizonytalansággal, hűtlenséggel és gonosszággal, amint Pál apostol is mondja: „Az idők gonoszak!” De te, édes Atyánk, ismered erőtlenségünket. Segíts biztosan keresztül ennyi tenger nyomorúságon és gonosszágon! Ha üt az óra, adj boldog kimúlást s áldott búcsút ebből a siralomvölgyből, hogy a haláltól ne féljünk, s ne csüggedjünk, hanem szilárd hittel ajánljuk lelkünket a te kezédbe. Ámen.

Végezetül ügyelj, hogy az áment mindenkor bizodalmasan mondd, s ne kételkedjél. Bizony, ezt az imádságot Isten meghallgatja, ezt biztosan s valóban tudom. Ezt jelenti az: ámen! Ezért az a legfontosabb, hogy szívbeli készséggel és vágyódással imádkozzál. Így mondja a prédikátor is: készítsd fel szívedet az imádra, nehogy megkísértsd az Istent! Mi lenne más, mint Isten kísértése, ha a száj fecseg, s a szív valahol szerte kalandozik? Mint ahogy az egyszeri pap imádkozott: „*Istenem, ments meg engem!*” (Zsolt 70, 2a) – *Befogtál, szolgám?* – „*Uram, siess segítségemre!*” (Zsolt 70, 2b) – *Menj, lányom, fejd meg a teheneket!* – „*Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek!*” – *Szaladj, kölyök, hogy a nyavalya törjön ki!* Ilyen imádságokat sokszor hallottam s megfigyeltem. Sokan szívükben mégis hasonlóan bánnak gondolataikkal, egyiktől a másikig ugranak, s ha az imádságnak vége van, nem tudják, mit csináltak, vagy mi mindent emlegettek. Nem jó imádság az, amikor az ember elfelejti, hogy mit is imádkozott. Mert az az igazi imádkozás, mikor rajta csüngünk szívvel-lélekkel az imádság minden szaván, s gondolatán elejétől végig!

A gondos borbélynak is gondolatait, figyelmét s szemét egész pontosan a beretvára s a szakállra kell irányítania. Nem szabad elfelejtenie, hogy fenés, vagy vágás közben merre jár a keze a beretvéval. Mert ha sokat fecseg, vagy valahol máshol járnak gondolatai, vagy elbámul, könnyen belevághat a szájba meg az orrba, sőt még a nyakat is elmetszheti. Így minden dolog teljesen leköti az ember figyelmét, ha rendesen akarja végezni. Aki egyszerre többfelé járhatja gondolatait, az igazából semmire sem gondol, és semmit sem végez jól. Mennyivel inkább igényli az imádság a szívet egészen, osztatlanul s kizárólagosan, ha valóban jó imádság akar lenni!

A Miatyánk a legnagyobb mártír a világon! (Éppen úgy, mint az Isten neve és igéje!) Mert mindenki kínozza, visszaél vele, csak kevesen méritenek erőt belőle, s telnek meg örömmel azáltal, hogy helyesen használják! Valóban a Miatyánkon meglátszik, hogy az igazi Mester szerezte és tanította. Igen-igen nagy baj, hogy a Mesternek ezt az imádságát mindenféle áhitat nélkül fecsegik és gépiesen mormolják.

... én még ma is úgy csüngök a Miatyánkon, mint gyermek: magamba szívom, s mint öregember sem tudok vele betelni.

Az Én igém...

„Bízzatok ő benne mindenkor, ti népek; öntsétek ki előtte szíveteket; Isten a mi menedékünk.” (Zsolt 62,9)

Számomra ez egy alapige, ami vezet a mindennapokban. Egyfajta kapaszkodó, mert életünkben folyamatosan adódnak nehézségek, amiket nem tudunk önerőből megoldani és átvészelni. A nehézségeken túl újra és újra kialakulnak döntéshelyzetek, amikben a leglogikusabb és legbölcsebb emberi ész sem tud biztosan jól választani, mert a körülmények menetközben megváltozhatnak, váratlan események történhetnek. Milyen nehéz lehet azoknak, akik nem tudnak Istenben hinni és bízni, mennyire magányosnak, elveszettek érezhetik magukat! Talán épp úgy, mint az árva, család nélküli gyermek. Ellenben mekkora segítség és támasz az Istenbe vetett bizalom mindazoknak, akik Nála tartják lelküket.

Visszaemlékszem például az egyetemi vizsgáimra, milyen nehéz volt a professzornak beszámolni a kihúzott tételből. Hány olyan eset történt, amikor nem is tudtam az összes tételt megtanulni, és hányszor kértem imádságban, hogy „legyen meg a Te akaratod, és ha Te úgy látod jónak, akkor alkalmazott matematika helyett majd tanulok valami mást.” Persze ezt sokszor nehéz kimondani. Ha emberi terveink nem sikerülnek, szívesen hibáztatunk mást, pedig eszünkben kellene tartani, hogy Isten terve nem biztos, hogy egyezik a mienkkel. Legyen tehát Ő az első, mielőtt döntünk, kérdezzük és kérjük Őt, hogy segítsen irányt adni.

Szeretném ezt gyerekeimnek és tágabb környezetemnek is megtanítani, hogy ők is részesek legyenek ebben a felszabadító érzésben. Milyen csodálatos az, hogy valaki végtelenül szeret, mindig meghallgat, és a javunkat akarja. Az összes nehézség ellenére ebben végig biztosak lehetünk.

Sziklay Emese

A karácsony elmúltával a remény költözik a szívembe, ez a remény, amely minden nehézségen, gyakran sajnos reménytelenségen, elkeseredésen és csalódáson túl tud tenni és túlárad: a húsvét várása. Ilyenkor már minden napban benne van a remény, ahogyan hosszabbodnak a nappalok és érkezik a megváltás napja, nagypéntek. Volt szerencsém végigélnem – nem csak végig nézmem – a számomra nagypéntekhez leginkább kapcsolódó művet, a nagypénteki Parsifal előadást, ami az áldozathozatal, a tudatlanságból a tudás és megtapasztalás, és ezeken keresztül a megváltás drámája. Elég csak a Gurnemanzra gondolni, aki a természet és az élet megújulását hirdeti, ez nem a halál, hanem a remény és a megújulás napja. Ahogyan érek, még fontosabb lett minden mozzanat, a csütörtöki lábmosás, a pénteki csend, amiből az első feloldozást a harangok megszólalása jelenti. A Bárány meghozta az áldozatát és megváltott. Mióta egyre jobban kapcsolódunk a családommal a gyülekezethez és a közösséghez, jobban tudom, hogy ez másoknak is ugyanaz a megtisztulás és megváltás.

Bereczky Ákos

„Ha megbotránkoztat téged az egyik kezed, vágd le, mert jobb, ha csonkán mégy be az életre, mint ha két kézzel mégy a gyehennára, az olthatatlan tűzre, ahol férgük nem pusztul el és a tűz nem alszik el. És ha az egyik lábad botránkoztat meg téged, vágd le; mert jobb, ha sántán mégy be az életre, mintha két lábbal vetnek a gyehennára, ahol férgük nem pusztul el és a tűz nem alszik el. És ha az egyik szemed botránkoztat meg téged, vágd ki, mert jobb, ha fél szemmel mégy be az Isten országába, mint ha két szemmel vetnek a gyehennára, ahol férgük nem pusztul el és a tűz nem alszik el.” (Mk 9, 43-48)

Ez számomra az egyik legfontosabb és legtanulságosabb igehely a Bibliából, igen gyakran eszembe jut, mert fontos üzenetet hordoz számomra. Az évek során a hozzáállásom azonban sokat változott e sorokkal kapcsolatban. Egész életemben hittem Isten létezésében, mondhatni így születtem, de az Őhöz való viszonyulásom igen változékony volt. A teológiai doktrínákkal, az intézményes vallással és a keresztény hagyományokkal kapcsolatban heves ellenérzésem volt. A megtérés előtt voltak időszakok az életemben, amikor igen intenzíven éltem bűnben, léthazugságban, szenvedélyektől „megkötözve”. Ekkor Istennel szemben neheztelés és cinizmus volt bennem, a Neki tetsző életet bárgyúnak, halottnak, unalmasnak, fantáziátlanak tartottam. Még ezen időszak alatt is hittem Istenben, de nem mertem imádkozni, mert azt gondoltam, hogy Ő nyilván nem áll velem most szóba, nem hallgat meg, és nincs jogom hozzá szólni. Folyamatosan ott volt egy belső hang „a fejem hátuljában”, hogy nem lesz ez így jó, nagyon nagy a tét. Féltem a „gyehennától”, bármi is legyen az. Soha nem tudtam ezt a hangot tartósan elhallgattatni, bárhogy igyekeztem.

A bűnös életvitellel való szakítás után – már a megtisztulás során – tértem meg egy csendeshéten. Eddigre fokozatosan elfogadtam, hogy kegyelemre szorulok, és ekkor elfogadtam Isten Fiát Megváltómnak. Aznap betöltött a Szent Lélek és azóta is velem van. Mintha valamilyen réges-rég elvesztett kapcsolatot kaptam volna vissza. Tisztán kegyelemből, nem érdemeim szerint, Isten készített számomra egy alkalmat, mikor mellette dönthettem. A fent idézett újszövetségi sorok arra emlékeztetnek engem, hogy bár az „óemberem” háttérbe szorult, de nem tűnt el teljesen. Nagyon nehéz megmaradni a keskeny úton, mert a test kívánságai legyenek bár, de továbbra is követelnék a magukét, és húzának vissza a bűnbe, hogy ismét megpróbálják elragadni a lelkemet a vágyak, szenvedélyek, harag, félelem és a közöny olthatatlan tüze felé. Ezért igyekszem éberen és tudatosan élni, hogy a hitem ne váljon halott hitté, el ne kényelmesedjek, el ne aludjak újra. Ennek érdekében igen sok áldozatot kell hozni, sok régi szokást és berögződést „kivájni”, „levágni”, ami óhatatlanul ismét az istentelen, halálba vezető útra vinne vissza.

Hiszem, hogy Isten kegyelme és a Szent Lélek vezetése megtart, és én ezért nagyon hálás vagyok minden nap. Nem könnyű a keskeny úton járni – mintha árral szemben kellene úszni – de csodálatos utazás és ébredés.

Vályi-Nagy István

Hírek – Hírek – Hírek

- November 25–28. között evangélicizáció volt Budavöngyén *Ádvent előtt – élő reménységgel* címmel.
- December 5-én a gyülekezetünkben tartotta gyűlését a Budai Egyházmegye lelkészi munkaközössége.
- December 6-án *Rózsavölgyi Tamás és felesége* jótékonyági fodrászkodást és kézműves foglalkozást, valamint vacsorát szervezett a rászoruló fiataloknak.
- *Bence Imre* Nyírszölösön szolgált a „*Megszólított és vigasztal*” című zenés evangélicizációval a katolikus egyházközség zárándokházában.
- *Péter Zoltán* Ádventi szolgálatot vezetett a Tapolcsányi úti Kollégium lakói számára.
- A keddi zenés ádventi istentiszteleteken *Fabiny Lujza* (cselló), *Heinczinger Bence* (gitár), és *Tóth Johanna Eszter* (fuvola), illetve *Barta Gábor* (zongora), *Ferenczi Zsófia* (fuvola), és *Kovács Kálmán* (zongora) szolgált. Az orgonazenés áhítatokon *Varga László*, *Balassi Barnabás* és *Bán István* működött közre.
- December 16-án volt a Budavári Gospel Kórus ádventi koncertje *Béke ragyogja be szívünket* címmel.
- December 23-án mutatkozott be az istentiszteleten két magyar nyelvű kórusművel az újjászervezett Schütz-kórus *Hacknauer Bettina* vezetésével.
- December 23-án a családos alkalmon hittanosaink *Péterné Mestery Rita* és *Bakó Zsuzsa* vezetésével karácsonyi jeleneteket mutattak be.
- Január 4-én ökumenikus lelkészi találkozó volt a Lelkészi Hivatalban.
- Január 10-én a Német-ajkú Egyházközség presbiteri gyűlést tartott, amelyen *Barbara Lötzsch* lelkésznő áhítata után *Alice Müller* felügyelő vezetésével a két gyülekezet közötti együttműködésről beszélgettünk.
- Január 12-én és 19-én *Péter Zoltán* áhítatot tartott az evangélikus bábképzés Üllői úti alkalmán, valamint a Budai Egyházmegye gyermekmunkával foglalkozó munkatársainak megbeszélésén.
- A január 20–27 között az ökumenikus imahéten *Dr. Fabiny Tamás* a Szent Anna templomban, *Bence Imre* pedig a Kapucinus templomban hirdette az igét. Templomunkban *Csúry István*, a Királyhágó-melléki Református Egyházkerület püspöke szolgált. Az istentisztelet után szeretetvendégség volt.
- Az imahéten a Völgy utcai óvodában a gyermekek és szülők ökumenikus istentiszteletén *Lengyel Donát* ferences és *Bence Imre* lelkész szolgált.
- Január 30-án *Péter Zoltán* a Pasaréti Református Gyülekezet bibliaóráján előadást tartott *Teremtésvédelmi gondolatok Jézus Hegyi Beszédének egy-két tanítása kapcsán* címmel.
- Január 31-én tartottuk az istentiszteleti felolvasók megbeszélését, amelyen *Schulek Csaba* műsorvezető, tanár tartott előadást.
- Február 2-án volt a gyülekezeti családos farsang, amelyen *Kárász Eszter* előadóművész nagyszerű programmal gazdagította a délutánt.
- Február 3-án köszöntöttük *Dr. Fabiny Tamást* 60. születésnapja alkalmából. A gyülekezet jókívánságait *Dr. Nagy Norbert* másodfelügyelő tolmácsolta.
- Február 10-én az istentisztelet keretében köszöntötte a gyülekezetünk *D. Szebik Imre* ny. püspököt 80. születésnapja alkalmából.
- *Patay Katalin* az I. kerület Testvérvárosi Egyesület vezetője és *Bence Imre* lelkész fogadta *Schink István* a munkácsi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium igazgatóját, hogy átadjanak 326.000 Ft adományt, amelyet az egyesület és a gyülekezetek az imahét alkalmával gyűjtöttek. Köszönjük az áldozatkészséget!
- Február 10-én az ifjúsági zenés istentiszteleten *Lukács Máté* lelkészjelölt hirdette az igét, a Budavári Gospel Kórus és könnyűzenészeink szolgálatával.
- Február 10-én *Péter Zoltán* párjával, *Ritával* együtt a Pesthidegkúti Evangélikus Egyházközség családostentiszteletén szolgáltak.
- Február 14-én a Luther Kiadó szervezésében *Dr. Fabiny Tamás* könyvbemutató beszélgetés keretében mutatta be *D. Szebik Imre: Életutam* című könyvét.
- Február 16-án búcsúztatták el a péteri temetőben *Dr. Foltin Brúnó* evangélikus lelkészt, aki egykor a gyülekezetünk segédlelkésze is volt.
- Február 17-én a Tapolcsányi úti Kollégium lakóiból és munkatársaiból szerveződött *Lélekuhany Gospel Kórus* szolgált dicsőítéssel *Havasi Tibor* vezetésével.
- Február 23-án a Budai és a Pesti Egyházmegyék gyülekezeteinek elnökségei és tisztségviselői kaptak szakirányú tájékoztatót a kápolnában a lelkészi életpályamodellről és az aktuális tennivalókról.
- Február 23-án a Deák-téri templomban vettünk búcsút *Dr. Fabiny Tamásné Saródy Valéria* testvérünktől, lelkésziünk és püspökünk édesanyjától.
- Február 24-én a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium kórusa gregoriánokkal szolgált az istentiszteleten *Táborszkyne Ruthner Judit* vezetésével. Az igét *Balicza Iván* hirdette.

Lelkészi Hivatal

1014 Budapest I. ker. Táncsics M. u. 28.

Samu Piroska irodavezető

Kövesy Emese gazdasági vezető

hétfő-péntek: 9.00-13.00

telefon: **+36-1-356-9736**

mobil: **+36-20-387-9572**

web-lap: <http://budavar.lutheran.hu>

e-mail: **budavar@lutheran.hu**

Bence Imre – igazgató lelkész

Fogadóóra: kedd 15.00-18.00; péntek 9.00-12.30

e-mail: **imre.bence@lutheran.hu**

Bencéné Szabó Márta – lelkész

Fogadóóra: szerda 9.00-13.00

Péter Zoltán – lelkész

Fogadóóra: kedd 9.00-13.00; csütörtök 9.00-13.00

e-mail: **zoltan.peter@lutheran.hu**

Dr. Fabiny Tamás – püspök

e-mail: **tamas.fabiny@lutheran.hu**

Budavári Hírmondó

az Egyházközség tájékoztató hírlevele

Olvasó-szerkesztő: *Várad Adél*

Tördelés: *Hegyi András*

Felelős kiadó: *Bence Imre* igazgató lelkész

Nyomdai munkák: *Rózsadomb Contact Kft.*

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKÉZELŐ

Mostani lapszámunk az Emberi Erőforrás
Támogatáskezelő támogatásával készült.